

Najczęstsze pytania dotyczące swoistej immunoterapii alergenowej (SIT)

• Na czym polega swoista immunoterapia alergenowa (odczulająca)?

Swoista immunoterapia alergenowa (SIT), zwana również terapią odczulającą, polega na aplikacji ekstraktu zawierającego alergeny pacjentom cierpiącym na alergię. Alergeny aplikowane są pacjentom w formie zastrzyków w stopniowo zwiększających się dawkach aż do osiągnięcia poziomu dawki podtrzymującej.

• Czy preparat do swoistej terapii alergicznej zawiera krew leczonego zwierzęcia?

Nie. Krew zwierzęcia umożliwia jedynie stwierdzenie przy pomocy testu alergicznego, na co uczulone jest zwierzę. Preparat do terapii składa się wyłącznie z alergenów, na które zwierzę reaguje uczuleniem.

• Które zwierzęta kwalifikują się do swoistej immunoterapii alergenowej?

- Zwierzęta z klinicznie zdiagnozowanym atopowym zapaleniem skóry, u których uzyskano dodatni wynik testu alergicznego (w kierunku pojedynczych alergenów na podstawie badania krwi lub próby śródskórnej) oraz u których istnieje wysoki stopień korelacji pomiędzy wynikiem testu alergicznego, wywiadem chorobowym oraz objawami (istotność kliniczna)
- Zwierzęta, u których objawy utrzymują się przez ponad 4 miesiące w roku
- Zwierzęta, u których nie ma możliwości wyeliminowania ekspozycji na alergen
- Zwierzęta w wieku powyżej 1 roku.

• W jaki sposób i jak długo stosuje się swoistą immunoterapię alergenową?

Roztwór alergenowy przeznaczony jest wyłącznie do aplikacji podskórnej. Choroby alergiczne są nieuleczalne, lecz przy pomocy immunoterapii swoistej można je z powodzeniem kontrolować w 70-80% przypadków. W niektórych przypadkach do znacznej poprawy dochodzi już po kilku tygodniach, w innych przypadkach natomiast złagodzenie klinicznego obrazu choroby obserwuje się po 10 miesiącach bądź po jeszcze dłuższym czasie. Jeżeli

terapia jest skuteczna, należy ją kontynuować do końca życia.

• Jakie są zalety stosowania swoistej immunoterapii alergenowej?

- Możliwość uzyskania trwałej poprawy
- Immunoterapia swoista jest często tańsza niż inne metody leczenia i wymaga mniejszego nakładu czasu i pracy
- Nie wywołuje skutków ubocznych również w przypadku wieloletniego leczenia
- Znikome prawdopodobieństwo wystąpienia nietolerancji
- Stosunkowo niska częstotliwość aplikacji (szczególnie w porównaniu z przyjmowanymi codziennie lekami doustnymi)
- Brak konieczności wykonywania kontrolnych badań laboratoryjnych.

• Jakie są minusy stosowania swoistej immunoterapii alergenowej?

- Ryzyko wystąpienia wstrząsu anafilaktycznego (bardzo znikome)
- Nietolerancja iniekcji przez niektóre zwierzęta
- Konieczność stosowania w porozumieniu z lekarzem weterynarii
- Początkowo wyższe koszty niż w przypadku standardowych metod leczenia przy jednoczesnym ryzyku niepowodzenia
- Dożywotnie stosowanie (dotyczy to jednak również wszystkich innych rodzajów terapii).

• Kiedy należy rozpocząć swoistą immunoterapię alergenową?

- U zwierząt w wieku powyżej 1 roku
- W przypadku alergenów występujących sezonowo (pyłki, owady) po sezonie
- W przypadku alergenów całorocznych (roztocza i pleśnie) przez cały rok.

• Czy dawka preparatu zmienia się w zależności od wagi ciała zwierzęcia?

Zalecany plan leczenia można w razie potrzeby modyfikować w zależności od wagi zwierzęcia. W

określonych warunkach mniejsze psy mogą wymagać mniejszych dawek (1/10-1/2 dawki planowej), a psy większe w razie potrzeby dawek większych niż dawka końcowa określona w planie terapii.

• Zwierzę zaczyna się drapać bezpośrednio po zaaplikowaniu roztworu z alergenami względnie następnego dnia. Jak postępować w takim przypadku?

Jeżeli bezpośrednio bądź w ciągu kilku dni po zaaplikowaniu zwiększonej dawki nastąpi zaostrzenie objawów, następną dawkę preparatu należy zredukować o co najmniej dwa stopnie (np. z 0,8 ml do 0,6 ml), a następnie ponownie podjąć próbę zwiększenia dawki. Jeżeli z kolei po aplikacji tej dawki bezpośrednio po iniekcji znowu wystąpi świąd, dawkę należy ponownie zredukować o jeden stopień. Dobraną w ten sposób nową dawkę, przy której nie wystąpią objawy kliniczne, można traktować jako indywidualną dawkę podtrzymującą.

• Zwierzę zaczyna się drapać pod koniec przedziału czasu pomiędzy aplikacjami. Jak postępować w takim przypadku?

Jeżeli objawy wystąpią pod koniec przedziału czasu oddzielającego poszczególne aplikacje, należy skrócić odstępy pomiędzy iniekcjami.

• Jak ponownie rozpocząć terapię po przerwaniu na dłuższy czas zaleconych iniekcji?

Kontynuując terapię po przerwie należy zastosować zmniejszoną dawkę preparatu w odstępach tygodniowych.

• Jak stosować terapię w trakcie głównego sezonu alergicznego?

Terapię obejmującą alergeny sezonowe (pyłki, owady) należy stosować w trakcie sezonu według następującego schematu: Aplikację dawki wstępnej najlepiej rozpocząć po sezonie. Jeżeli konieczne jest rozpoczęcie terapii w trakcie sezonu, należy zastosować zredukowaną dawkę. W przypadku dawki podtrzymującej konieczność redukcji dawki zachodzi jedynie wówczas, gdy po iniekcji wystąpią objawy alergii. Iniekcje należy wykonywać w takie dni, podczas których natężenie alergenów jest najniższe, na przykład w dni deszczowe.

• Na co należy zwrócić uwagę rozpoczynając nowy pojemnik z preparatem?

Jeżeli w trakcie stosowania dawki podtrzymującej zostanie napoczęty nowy pojemnik z preparatem (nowa partia) dawkę należy zredukować o połowę, a następnie ponownie stopniowo ją zwiększać.

• Na co należy zwrócić uwagę w przypadku ciężarnej samicy?

W przypadku ciąży nie należy rozpoczynać immunoterapii swoistej, ale można ją kontynuować, jeżeli została rozpoczęta wcześniej.

• Czy stosując swoistą immunoterapię alergenową można jednocześnie wykonywać rutynowe szczepienia?

Rutynowych szczepień nie należy wykonywać równoległe z iniekcjami alergenu. Szczepienia możliwe są najwcześniej po upływie trzech dni od iniekcji preparatu bądź pomiędzy iniekcjami, jeżeli przerwy między nimi są dłuższe.

• Jakie działania niepożądane mogą wystąpić?

- Po iniekcji w sporadycznych przypadkach obserwuje się niepożądane reakcje w miejscu nakłucia objawiające się zaczerwienieniem skóry oraz wzmożonym uczuciem swędzenia. W takich wypadkach wystarczają z reguły okłady chłodzące, ewentualnie leki antyhistaminowe.
- Niepożądanych działań można uniknąć tymczasowo redukując dawkę o połowę.
- W pojedynczych przypadkach obserwowano również reakcje anafilaktyczne.
- Ryzyko wzrasta w przypadku obecności innych chorób zakaźnych lub przy intensywnym wysiłku fizycznym w ciągu 24 godzin od iniekcji.

• Jakie interakcje wywołuje terapia?

- Jeżeli w wyniku wystąpienia silnego świądu zaistnieje konieczność zastosowania kortyzonu, zaleca się podanie prednisonu per os w możliwie minimalnej dawce.
- W przypadku jednoczesnego stosowania leków antyhistaminowych i kortyzonu lub cyklosporyny trudno jest ocenić wysokość właściwej dawki.
- Z tego względu leków tych nie należy stosować w trakcie terapii wstępnej bądź - o ile jest to rzeczywiście konieczne - stosować je w możliwie jak najmniejszej dawce progowej.
- W terapii podtrzymującej jednoczesne stosowanie tych leków nie stanowi problemu.

• Na co należy zwrócić uwagę odnośnie sposobu przechowywania i okresu przydatności preparatu?

Preparat po otrzymaniu należy przechowywać w temperaturze od +2 do +7°C. Minimalny okres przydatności preparatu wynosi 12 miesięcy. Zmętnienie bądź osad w preparacie może oznaczać zanieczyszczenie bakteriami. W takim przypadku preparat nie nadaje się do dalszego użytku. Lekkie przebarwienie preparatu na żółto lub brązowo po jego otrzymaniu spowodowane jest zawartymi w nim alergenami i jest normalnym zjawiskiem.